

EBA/GL/2014/10

16 december 2014

Richtsnoeren

De criteria om de voorwaarden te bepalen voor de toepassing van artikel 131, lid 3, van Richtlijn 2013/36/EU (RKV) met betrekking tot de beoordeling van andere systeemrelevante instellingen (ASI's)

Inhoud

EBA-richtsnoeren voor de beoordeling van ASI's	3
Titel I — Onderwerp, toepassingsgebied en definities	4
Titel II — Scoringsmethodiek voor de beoordeling van de ASI's	4
Titel III — Beoordeling van ASI's door toezichthouders	6
Titel IV — Bekendmaking en kennisgeving	7
Titel V — Slotbepalingen en tenuitvoerlegging	7
Bijlage 1 — Verplichte indicatoren voor het toekennen van scores	9
Bijlage 2 — Facultatieve indicatoren	11
5. Bevestiging van naleving van de richtsnoeren en aanbevelingen	40

EBA-richtsnoeren voor de beoordeling van ASI's

Status van deze richtsnoeren

Dit document bevat richtsnoeren die zijn uitgevaardigd op grond van artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie ('de EBA-verordening'). Overeenkomstig artikel 16, lid 3, van de EBA-verordening moeten bevoegde autoriteiten en financiële instellingen zich tot het uiterste inspannen om aan de richtsnoeren te voldoen.

In de richtsnoeren wordt aangegeven welke toezichtpraktijken binnen het Europees Stelsel voor financieel toezicht naar de mening van EBA passend zijn, of hoe het EU-recht op een specifiek gebied moet worden toegepast. EBA verwacht dan ook van alle bevoegde autoriteiten en financiële instellingen tot wie de richtsnoeren zijn gericht, dat zij hieraan voldoen door ze op passende wijze in hun toezichtpraktijk te integreren (bijvoorbeeld door hun wettelijk kader of toezichtprocessen aan te passen), ook wanneer de richtsnoeren in de eerste plaats tot instellingen zijn gericht.

Kennisgevingsverplichtingen

Overeenkomstig artikel 16, lid 3, van de EBA-verordening moeten de bevoegde autoriteiten uiterlijk op 17 februari 2015 aan EBA kenbaar maken of zij aan deze richtsnoeren voldoen of voornemens deze op te volgen, dan wel aangeven waarom zij hier niet aan voldoen of niet voornemens zijn deze op te volgen. Bij gebreke van kennisgeving binnen deze termijn worden bevoegde autoriteiten door EBA geacht niet aan de richtsnoeren te hebben voldaan. De kennisgevingen moeten worden ingediend door het hiervoor bedoelde formulier, dat te vinden is in hoofdstuk 5, te versturen naar compliance@eba.europa.eu onder vermelding van referentienummer 'EBA/GL/2014/10'. De kennisgevingen dienen te worden ingezonden door personen die gemachtigd zijn om namens hun bevoegde autoriteit mee te delen of deze al dan niet aan de richtsnoeren voldoet.

Overeenkomstig artikel 16, lid 3, zullen de kennisgevingen op de website van EBA worden bekendgemaakt.

Titel I — Onderwerp, toepassingsgebied en definities

1. EBA is verplicht richtsnoeren te publiceren inzake de criteria om de voorwaarden te bepalen voor de toepassing van artikel 131, lid 3, van Richtlijn 2013/36/EU met betrekking tot de beoordeling van andere systeemrelevante instellingen (ASI's). Bovendien bevatten deze richtsnoeren bepalingen inzake de opname van bepaalde informatie tijdens het beoordelingsproces.
2. "Totale activa" in de zin van bijlage 1, tabel 2.
3. Deze richtsnoeren zijn van toepassing op autoriteiten die door de lidstaten uit hoofde van artikel 131, lid 1, van Richtlijn 2013/36/EU (de "betrokken autoriteit") zijn aangewezen.

Titel II — Scoringsmethodiek voor de beoordeling van de ASI's

4. De betrokken autoriteit beoordeelt jaarlijks EU-moederinstellingen, EU-financiële moederholdings, gemengde EU-financiële moederholdings of instellingen waaraan in hun rechtsgebied vergunning is verleend (elk een "relevante entiteit").
5. De beoordeling wordt jaarlijks uitgevoerd en bestaat uit twee stappen. In de eerste stap berekenen de betrokken autoriteiten voor elke relevante entiteit een score op ten minste het hoogste consolidatieniveau van het deel van de groep dat onder het rechtsgebied van de autoriteit valt (namelijk op het niveau dat niet de dochteronderneming is van een andere entiteit waaraan vergunning is verleend of die gevestigd is in dezelfde lidstaat), met inbegrip van dochters in andere lidstaten en derde landen, en onderworpen aan de facultatieve uitsluiting overeenkomstig lid 10, indien van toepassing. Onverminderd de voorgaande zin mogen de betrokken autoriteiten de in deze richtsnoeren genoemde methodiek ook op andere passende niveaus toepassen voor het meedelen van hun besluit hoe de ASI-buffer wordt gekalibreerd en op welk consolidatieniveau de methodiek van toepassing is. De scores geven de systeemrelevantie van de relevante entiteit weer en worden berekend zoals hierna bepaald. De tweede stap behelst de in titel III beschreven beoordeling door toezichthouders.
6. Tot de kerncriteria voor het bepalen van de score van de systeemrelevantie behoren:
 - (a) omvang;
 - (b) relevantie voor de economie van de lidstaat in kwestie of van de Unie, waaronder de substitueerbaarheid/infrastructuur van de financiële instelling;
 - (c) complexiteit, met inbegrip van de bijkomende complexiteit van grensoverschrijdende werkzaamheden;
 - (d) de verwevenheid van de instelling of (sub)groep met het financiële stelsel.

7. De vier criteria bestaan uit een of meer verplichte indicatoren overeenkomstig tabel 1 van bijlage 1. Alle criteria hebben een gelijke wegingsfactor van 25 %. De indicatoren binnen elk criterium worden gelijkelijk gewogen ten opzichte van de andere indicatoren binnen het desbetreffende criterium. De betrokken autoriteiten streven ernaar in alle lidstaten geharmoniseerde definities van deze verplichte indicatoren te hanteren. Dit vindt plaats aan de hand van de technische uitvoeringsnorm inzake een EU-breed gemeenschappelijk rapportagekader van financiële verslaglegging aan de toezichhoudende autoriteit overeenkomstig de specificaties in tabel 2 van bijlage 1. Als de indicatorwaarden volgens tabel 2 van bijlage 1 niet beschikbaar zijn vanwege het feit dat de relevante entiteiten, die vallen binnen het toepassingsgebied van artikel 131, lid 1, van Richtlijn 2013/36/EU, maar die niet rapporteren in IFRS en waarop FINREP-vereisten niet van toepassing zijn, een aandeel van totale activa hebben dat gelijk is aan of hoger is dan 20,0 %, moeten de betrokken autoriteiten gebruikmaken van passende graadmeters. In dit geval zorgen de betrokken autoriteiten ervoor dat deze graadmeters naar behoren worden toegelicht en zoveel mogelijk overeenkomen met de definities in tabel 2 van bijlage 1.
8. De betrokken autoriteiten berekenen de score door
 - (a) de indicatorwaarde van elke afzonderlijke relevante entiteit te delen door het totale bedrag van de respectieve indicatorwaarden opgeteld in alle instellingen in de lidstaat (de "noemers");
 - (b) de daaruit voortvloeiende percentages te vermenigvuldigen met 10 000 om de indicatorscores uit te drukken in basispunten;
 - (c) de categoriescore voor elke relevante entiteit te berekenen door een eenvoudig gemiddelde te nemen van de indicatorscores in deze categorie;
 - (d) de totaalscore voor elke relevante entiteit te berekenen door een eenvoudig gemiddelde te nemen van de scores van de vier categorieën.
9. De betrokken autoriteiten wijzen relevante entiteiten met een totaalscore gelijk aan of hoger dan 350 basispunten aan als ASI. De betrokken autoriteiten kunnen deze drempelwaarde verhogen tot maximaal 425 basispunten of verlagen tot minimaal 275 basispunten om rekening te houden met de specifieke kenmerken van de banksector van de lidstaat en de daaruit voortvloeiende statistische verdeling van de scores. Dit waarborgt de homogeniteit van de op deze wijze aangewezen groep ASI's op basis van de systeemrelevantie van de ASI.
10. Wanneer het banksysteem van de lidstaat een groot aantal kleine instellingen bevat, kunnen de betrokken autoriteiten ervoor kiezen een relevante entiteit uit te sluiten van het identificatieproces indien de relatieve omvang van deze relevante entiteit gemeten aan de hand van de totale activa niet meer dan 0,02 % bedraagt. Bij het nemen van dit besluit, houden de autoriteiten rekening met de rapportagelast in verband met deze relevante entiteiten, indien zij van oordeel zijn dat de entiteiten waarschijnlijk geen

systeemrisico vormen voor de binnenlandse economie. Als deze entiteiten worden uitgesloten van het identificatieproces, moeten de betrokken autoriteiten verstoring van de scores voorkomen door de indicatorwaarden voor deze relevante entiteiten te schatten en bij de berekening van de scores van de overige relevante entiteiten in de steekproef een virtuele entiteit op te nemen met de som van de indicatorwaarden van deze relevante entiteiten. Bij het uitvoeren van het identificatieproces wordt de lijst van relevante entiteiten telkens herzien.

11. Voor het scoringsproces nemen de betrokken autoriteiten de indicatorwaarden van bijkantoren van instellingen die vergunning zijn verleend in lidstaten of derde landen op in de noemer en waarborgen zij dat de scores een goed beeld geven van de banksector van de lidstaat. Bij wijze van alternatief kunnen de betrokken autoriteiten bij de berekening van de scores overwegen een virtuele entiteit in de steekproef op te nemen met de geraamde som van de indicatorwaarden voor deze buitenlandse bijkantoren. Bovendien zouden de betrokken autoriteiten moeten overwegen de scores voor bijkantoren in derde landen te bepalen volgens de methodiek die in deze richtsnoeren wordt beschreven, rekening houdend met (i) het algemene belang van deze bijkantoren in derde landen in het binnenlandse banksysteem en (ii) de beschikbaarheid, vergelijkbaarheid en geschiktheid van gegevens met betrekking tot de activiteit van bijkantoren in derde landen, en deze bijkantoren aanwijzen als ASI, indien relevant voor de toepassing van de prudentiële vereisten.
12. De betrokken autoriteiten kunnen beleggingsondernemingen vrijstellen van het toepassen van bovengenoemde methodiek of gebruikmaken van een andere steekproef van instellingen dan wel een gewijzigde reeks indicatoren, voor zover zij de indicatoren in bijlage 1 of de berekening van noemers op basis van alle instellingen ongeschikt achten voor beleggingsondernemingen. Indien de betrokken autoriteiten beleggingsondernemingen opnemen in de beoordeling, kunnen zij deze beleggingsondernemingen aanmerken als ASI indien de score zoals beschreven in de voorgaande leden meer dan 4,5 basispunten bedraagt.

Titel III — Beoordeling van ASI's door toezichthouders

13. De betrokken autoriteiten beoordelen of verdere relevante entiteiten worden aangewezen als ASI op basis van de indicatorscores in een van de categorieën en/of op basis van aanvullende kwalitatieve en/of kwantitatieve systeemrelevante indicatoren. De betrokken autoriteiten selecteren de indicatoren die volgens hen het systeemrisico in hun nationale sector of de economie van de Unie op passende wijze weergeven. De betrokken autoriteiten mogen een relevante entiteit niet als ASI aanwijzen als de score daarvan niet meer bedraagt dan 4,5 basispunten. De betrokken autoriteiten kunnen relevante entiteiten of subgroepen beoordelen op geconsolideerde, gesubconsolideerde of individuele basis, naargelang toepasselijk.

14. Tijdens de beoordeling passen de betrokken autoriteiten slechts de indicatoren toe die zijn opgenomen in bijlage 1 of bijlage 2 (facultatieve indicatoren) en kiezen zij, in voorkomend geval, de juiste reikwijdte voor de indicator.

Titel IV — Bekendmaking en kennisgeving

15. De betrokken autoriteiten publiceren een overzicht van de methodiek voor de beoordeling door toezichthouders die tijdens het identificatieproces wordt toegepast, met inbegrip van de facultatieve indicatoren, indien aanwezig, en voor het vaststellen van het buffervereiste. Als zij gebruikmaken van de mogelijkheid om de in lid 9 genoemde drempelwaarde te verhogen of te verlagen, moeten de betrokken autoriteiten de redenen voor deze wijziging vermelden en de specifieke kenmerken definiëren van de banksector van de lidstaat alsook de daaruit voortvloeiende statistische verdeling van de scores waarop dit besluit is gebaseerd.
16. De betrokken autoriteiten maken de scores van de relevante entiteiten die zijn aangewezen als ASI jaarlijks uiterlijk op 1 december bekend. Dit overzicht geeft aan welke banken boven de drempelwaarde scoren en derhalve automatisch worden aangewezen als ASI. Indien van toepassing maken de betrokken autoriteiten ook de buffervereisten bekend die worden toegepast op de verschillende ASI's.
17. Als een relevante entiteit met een score onder de overeenkomstig lid 9 gekozen drempelwaarde wordt aangewezen als ASI, leggen de betrokken autoriteiten voor elke bank een korte verklaring af met de volgende motivering:
 - (a) welke facultatieve indicator(en) wordt/worden gebruikt om de aanwijzing als ASI mee te delen;
 - (b) waarom deze indicator relevant is in de lidstaat;
 - (c) waarom de bank systeemrelevant is met betrekking tot de specifieke indicator(en).
18. De betrokken autoriteiten stellen EBA in kennis van de namen en de scores van alle relevante entiteiten die niet zijn uitgesloten krachtens lid 10 en ook van de indicatorwaarden voor instellingen die zijn onderworpen aan het oordeel van de toezichthouder.

Titel V — Slotbepalingen en tenuitvoerlegging

19. Deze richtsnoeren zijn van toepassing met ingang van 1 januari 2015. De betrokken autoriteiten voeren de richtsnoeren uit door deze binnen zes maanden na de bekendmaking op de website van EBA op te nemen in hun toezichtprocedures.
20. In afwijking van punt 16 worden de ASI's die in 2015 zijn aangewezen en hun scores uiterlijk op 1 januari 2016 bekendgemaakt.

21. In 2015 en 2016 beoordelen EBA en de betrokken autoriteiten de verplichte en facultatieve indicatoren die in deze richtsnoeren worden toegepast.
22. Deze richtsnoeren, het verplichte minimumkader in het bijzonder, met inbegrip van de kerncriteria, de verplichte indicatoren, wegingsfactoren en drempelwaarden, alsmede het toepassingsgebied van de beoordeling door toezichthouders, worden uiterlijk op 30 april 2016 geëvalueerd. Daarbij wordt rekening gehouden met de geboekte vooruitgang in de internationale normen, toezichtrapportage en benaderingswijzen voor het meten van systeemrelevantie om te waarborgen dat de beoordelingsmethodiek passend is.

Bijlage 1 — Verplichte indicatoren voor het toekennen van scores

Tabel 1

criterium	Indicatoren	Wegingsfactor
Omvang	Totale activa	25,00 %
Relevantie (met inbegrip van de substitueerbaarheid/infrastructuur van het financiële stelsel)	De waarde van de binnenlandse betalingstransacties	8,33 %
	Particuliere deposito's van depositanten in de Europese Unie	8,33 %
	Leningen van de particuliere sector aan ontvangers in de Europese Unie	8,33 %
Complexiteit/grensoverschrijdende werkzaamheden	De waarde van otc-derivaten (nominale)	8,33 %
	Rechtsgebiedoverschrijdende verplichtingen	8,33 %
	Rechtsgebiedoverschrijdende vorderingen	8,33 %
Verwevenheid	Passiva binnen het financiële stelsel	8,33 %
	Activa binnen het financiële stelsel	8,33 %
	Uitstaande schuldbewijzen	8,33 %

Tabel 2

Indicator	Toepassing gebied	Definitie
Totale activa	wereldwijd	FINREP (IFRS of GAAP) — F 01.01, rij 380, kolom 010
De waarde van de binnenlandse betalingstransacties	wereldwijd	In het rapportagejaar gedane betalingen (exclusief intragroepbetalingen): deze indicator wordt berekend als de waarde van betalingen van een bank die zijn verzonden via alle belangrijke betalingssystemen waarvan de bank deel uitmaakt. Rapporteer de totale brutowaarde van alle contante betalingen die door de relevante entiteit zijn verzonden via betalingssystemen voor grote bedragen, samen met de brutowaarde van alle contante betalingen die zijn verzonden via een correspondentbank (bijvoorbeeld met behulp van een correspondent- of nostro-rekening) over het verslagjaar in elke aangegeven valuta. Alle betalingen via een correspondentbank moeten worden gerapporteerd, ongeacht hoe de correspondentbank de transactie werkelijk regelt. Neem geen intragroeptransacties

Indicator	Toepassing sgebied	Definitie
		<p>op (dat wil zeggen transacties binnen of tussen de entiteiten binnen de groep van de relevante entiteit). Als er geen precieze totalen beschikbaar zijn, mogen bekende te hoge ramingen worden gerapporteerd.</p> <p>Betalingen moeten worden gerapporteerd, ongeacht het doel, de locatie of de wijze van afwikkeling. Dit omvat, maar is niet beperkt tot, contante betalingen die verband houden met derivaten, effectenfinancieringstransacties en valutatransacties. Vermeld niet de waarde van niet-geldelijke posten verrekend in het kader van deze transacties. Vermeld contante betalingen uitgevoerd in opdracht van de rapporterende entiteit en die welke worden uitgevoerd in opdracht van cliënten (met inbegrip van financiële instellingen en andere zakelijke cliënten). Vermeld geen betalingen verricht door middel van retailbetalingssystemen.</p> <p>Vermeld alleen uitgaande betalingen (d.w.z. vermeld geen ontvangen betalingen). Vermeld het bedrag van betalingen uitgevoerd via CLS. Verreken, anders dan in het geval van CLS-betalingen, geen netto uitgaande wholesalebetalingswaarden, zelfs als de transactie werd afgewikkeld op nettobasis (d.w.z. alle wholesalebetalingen via betalingssystemen voor grote bedragen of via een agent moeten op brutobasis worden gerapporteerd). Retailbetalingen verzonden via betalingssystemen voor grote bedragen of via een agent mogen op nettobasis worden gerapporteerd.</p> <p>Rapporteer de waarden in euro, met behulp van de officiële wisselkoers in http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/infoeuro/infoeuro_en.cfm (voor de maandkoers) of http://www.ecb.europa.eu/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html (voor de dagkoers).</p>
Particuliere deposito's van deposanten in de Europese Unie	Alleen de EU	FINREP (IFRS of GAAP) → F 20.06, rijen 120 + 130, kolom 010, EU-landen (z-as)
Leningen van de particuliere sector aan ontvangers in de Europese Unie	Alleen de EU	FINREP (IFRS of GAAP) → F 20.04, rijen 190 + 220, kolom 010, EU-landen (z-as)
De waarde van otc-derivaten (nominale)	wereldwijd	<p>FINREP (IFRS) → F 10.00, rijen 300 + 310 + 320, kolom 030 + F 11.00, rijen 510 + 520 + 530, kolom 030</p> <p>FINREP (GAAP) → F 10.00, rijen 300 + 310 + 320, kolom 050 + F 11.00, rijen 510 + 520 + 530, kolom 030</p>
Rechtsgebiedov erschrijdende verplichtingen	wereldwijd	<p>FINREP (IFRS of GAAP) → F 20.06, rijen 010 + 040 + 070, kolom 010, alle landen behalve het land van herkomst (z-as)</p> <p>Opmerking: de berekende waarde sluit i) onderlinge verplichtingen van kantoren en ii) de verplichtingen van de buitenlandse bijkantoren en dochterondernemingen jegens tegenpartijen in hetzelfde land van herkomst uit</p>
Rechtsgebiedov erschrijdende vorderingen	wereldwijd	<p>FINREP (IFRS of GAAP) → F 20.04, rijen 010 + 040 + 080 + 140, kolom 010, alle landen behalve het land van herkomst (z-as)</p> <p>Opmerking: de berekende waarde sluit i) onderlinge activa van kantoren en ii) activa van de buitenlandse bijkantoren en dochterondernemingen jegens tegenpartijen in hetzelfde land van herkomst land uit</p>

Indicator	Toepassing sgebied	Definitie
Passiva binnen het financiële stelsel	wereldwijd	FINREP (IFRS of GAAP) → F 20.06, rijen 020 + 030 + 050 + 060 + 100 + 110, kolom 010, alle landen (z-as)
Activa binnen het financiële stelsel	wereldwijd	FINREP (IFRS of GAAP) → F 20.04, rijen 020 + 030 + 050 + 060 + 110 + 120 + 170 + 180, kolom 010, alle landen (z-as)
Uitstaande schuldbewijzen	wereldwijd	FINREP (IFRS of GAAP) → F 01.02, rijen 050 + 090 + 130, kolom 010

Bijlage 2 — Facultatieve indicatoren

Facultatieve indicator

Totale uitstaande bedrag bij wanbetaling (exposure at default - EAD)
Totale risicogewogen activa (risk-weighted asset - RWA)
Posten buiten de balanstelling
Marktkapitalisatie
Totale EAD/bbp van lidstaat
Totale activa/bbp van lidstaat
Leningen van de particuliere sector*
Hypothecaire leningen*
Bedrijfsleningen*
Particuliere leningen*
Particuliere deposito's*
Deposito's gegarandeerd krachtens het depositogarantiestelsel*
Bedrijfsdeposito's*
Alle deposito's*
Aantal particuliere klanten*
Marktaandeel in het clearing- en afwikkelingssysteem*
Betalingsdiensten aan marktdeelnemers of anderen*
In bewaring gegeven activa*
Overneming van de uitgifte van obligaties*
Overneming van de uitgifte van aandelen*
Aangehouden binnenlandse obligaties
Aantal depositorekeningen — zakelijk*
Aantal depositorekeningen — particulier*
Geografische verdeling van de activiteit van de bank
Type cliënten*
Activa van niveau 3
Derivaten (actief- en/of passiefzijde)
De waarde van de handelseffecten en voor verkoop beschikbare effecten (rekening houdend met zeer liquide activa)
Aantal dochterondernemingen
Aantal buitenlandse dochterondernemingen

Facultatieve indicator

Aantal rechtsgebieden
Mate van afwikkelbaarheid op basis van de beoordeling van de afwikkelbaarheid van de instelling
Buitenlandse netto-inkomsten / totale inkomsten
Niet-rentebaten / totale inkomsten*
De waarde van repo's
De waarde van de repo's met wederinkoop
Mogelijke besmetting door entiteiten in het conglomeraat
Mogelijke besmetting door aandeelhouders
Mogelijke aantasting van de reputatie
Interbancaire vorderingen en/of passiva*
Effectenleningstransacties
Omvang of waarde van markttransacties*
Relevantie voor een institutioneel protectiestelsel waartoe de entiteit behoort
Omvangrijke uitgifte van gedekte obligaties
Schuldinstrumenten
Aangeboden betalingsdiensten*
De aansluiting naar en vanuit het buitenlandse bancaire stelsel
De aansluiting naar en vanuit buitenlandse niet-bancaire instellingen
Voor handelsdoeleinden aangehouden activa

Voor indicatoren aangeduid met een * kunnen de betrokken autoriteiten een passende reikwijdte kiezen (de lidstaat, de Unie, een bepaald gebied, wereldwijd).